

**EØS-KOMITEENS BESLUTNING
nr. 78/2011****2011/EØS/54/20****av 1. juli 2011****om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)**

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, endret ved protokollen om justering av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt "avtalen", særlig artikkel 98, og

på følgende bakgrunn:

- 1) Avtalens vedlegg IX er endret ved EØS-komiteens beslutning nr. 120/2010 av 10. november 2010⁽¹⁾.
- 2) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF av 25. november 2009 om adgang til å starte og utøve forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet (Solvens II) (omarbeidet)⁽²⁾ skal innlemmes i avtalen.
- 3) Direktiv 2009/138/EF opphever med virkning fra 1. november 2012 rådsdirektiv 64/225/EØF⁽³⁾, 73/239/EØF⁽⁴⁾, 73/240/EØF⁽⁵⁾, 76/580/EØF⁽⁶⁾, 78/473/EØF⁽⁷⁾, 84/641/EØF⁽⁸⁾, 87/344/EØF⁽⁹⁾, 88/357/EØF⁽¹⁰⁾ og 92/49/EØF⁽¹¹⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF⁽¹²⁾, 2001/17/EF⁽¹³⁾, 2002/83/EF⁽¹⁴⁾ og 2005/68/EF⁽¹⁵⁾, som er innlemmet i avtalen og som følgelig skal oppheves i avtalen med virkning fra 1. november 2012.
- 4) Direktiv 2009/138/EF omarbeider enkelte av de opphevede rettsaktene, og de nåværende EØS-tilpasningene til disse skal derfor delvis opprettholdes –

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

I avtalens vedlegg IX gjøres følgende endringer:

1. I kapittel I (Forsikring) endres overskriften "i) *Annen forsikring enn livsforsikring*" til "i) *Livsforsikring og annen forsikring*".
2. Tidligere nr. 1 (rådsdirektiv 64/225/EØF) blir nr. 1a.
3. Før det nye nr. 1a (rådsdirektiv 64/225/EØF) skal nytt nr. 1 lyde:

"1. **32009 L 0138**: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF av 25. november 2009 om adgang til å starte og utøve forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet (Solvens II) (omarbeidet) (EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1).

⁽¹⁾ EUT L 58 av 3.3.2011, s. 77, og EØS-tillegget nr. 12 av 3.3.2011, s. 20.

⁽²⁾ EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 56 av 4.4.1964, s. 878.

⁽⁴⁾ EFT L 228 av 16.8.1973, s. 3.

⁽⁵⁾ EFT L 228 av 16.8.1973, s. 20.

⁽⁶⁾ EFT L 189 av 13.7.1976, s. 13.

⁽⁷⁾ EFT L 151 av 7.6.1978, s. 25.

⁽⁸⁾ EFT L 339 av 27.12.1984, s. 21.

⁽⁹⁾ EFT L 185 av 4.7.1987, s. 77.

⁽¹⁰⁾ EFT L 172 av 4.7.1988, s. 1.

⁽¹¹⁾ EFT L 228 av 11.8.1992, s. 1.

⁽¹²⁾ EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.

⁽¹³⁾ EFT L 110 av 20.4.2001, s. 28.

⁽¹⁴⁾ EFT L 345 av 19.12.2002, s. 1.

⁽¹⁵⁾ EUT L 323 av 9.12.2005, s. 1.

Direktivets bestemmelser skal for denne avtales formål gjelde med følgende tilpasning:

a) I artikkel 8 tilføyes følgende:

”5) på Island: Viðlagatrygging Íslands.”

b) Artikkel 57 til 63 om tilsynsmessig vurdering av et foretak som planlegger en overtakelse får ikke anvendelse dersom foretaket som planlegger en overtakelse, som definert i direktivet, befinner seg eller er lovregulert utenfor avtalepartenes territorium.

c) I artikkel 157 nr. 2 utgår ordene ”og i henhold til forordning (EF) nr. 593/2008”.

d) Artikkel 171 får ikke anvendelse; følgende bestemmelse får anvendelse:

Hver avtalepart kan gjennom avtaler med en eller flere tredjestater akseptere at det anvendes andre bestemmelser enn bestemmelsene fastsatt i direktivets artikkel 162 til 170, på det vilkår at de forsikrede oppnår en hensiktsmessig og tilsvarende beskyttelse. Avtalepartene skal informere og holde rådslagninger med hverandre før slike avtaler inngås. Avtalepartene skal ikke anvende bestemmelser som vil føre til at filialer av forsikringsforetak med hovedkontor utenfor avtalepartenes territorium behandles gunstigere enn filialer av forsikringsforetak med hovedkontor innenfor avtalepartenes territorium.

e) Når Den europeiske union forhandler med en eller flere tredjestater på grunnlag av artikkel 175, skal den søke å oppnå samme behandling for EFTA-statenes forsikrings- og gjenforsikringsforetak.

f) Når det gjelder forholdet til forsikringsforetak i tredjestater beskrevet i artikkel 177, skal følgende gjelde:

For å oppnå størst mulig grad av likhet når en tredjestats lovgivning for forsikringsforetak anvendes, skal avtalepartene utveksle opplysninger som beskrevet i artikkel 177 nr. 1, og det skal i EØS-komiteen holdes rådslagninger om saker nevnt i artikkel 177 nr. 2, i henhold til særlige framgangsmåter som avtalepartene skal bli enige om i fellesskap.

g) Artikkel 178 skal lyde:

”1. Denne artikkel får anvendelse på avtaler omhandlet i nr. 2, uavhengig av om risikoen som dekkes befinner seg på en avtaleparts territorium, samt på alle andre forsikringsavtaler som dekker risiko som befinner seg innenfor avtalepartenes territorium. Den får ikke anvendelse for gjenforsikringsavtaler.

2. En forsikringsavtale som dekker en stor risiko som definert i artikkel 13 nr. 27 skal være underlagt den lovgivning partene avtaler.

I den grad partene ikke har valgt gjeldende lovgivning, skal forsikringsavtalen være underlagt lovene i den stat der forsikringsgiveren har sitt vanlige oppholdssted. Når det av alle sakens omstendigheter er klart at kontrakten åpenbart er nærmere knyttet til en annen stat, får denne statens lovgivning anvendelse.

3. Hvilken lovgivning en kontrakt er underlagt, skal velges av partene i henhold til følgende bestemmelser:

a) Lovvalget skal være uttrykkelig eller framgå tydelig av kontraktens bestemmelser eller omstendighetene ved saken. Partenes lovvalg kan omfatte hele avtalen eller bare deler av denne.

b) Partene kan på et hvilket som helst tidspunkt avtale at avtalen skal være underlagt annen lovgivning enn tidligere. Enhver endring i lovvalget som finner sted etter at avtalen er inngått, berører ikke avtalens formelle gyldighet og kan ikke redusere tredjemanns rettigheter.

c) Når alle andre elementer som er relevante for situasjonen på tidspunktet der valget foretas er lokalisert i en annen stat enn den stat hvis lovgivning er blitt valgt, kan partenes valg ikke berøre anvendelsen av bestemmelser i den aktuelle andre staten som ikke kan fravikes ved avtale.

- d) Når alle andre elementer som er relevante for situasjonen på tidspunktet der valget foretas er lokalisert i en eller flere avtaleparter, kan partenes valg av annen gjeldende lovgivning enn avtalepartens ikke berøre anvendelsen av bestemmelser i EØS-retten i den grad disse er gjennomført i den avtalepart der domstolen befinner seg, som ikke kan fravikes ved avtale.
4. Spørsmålet om eksistens og gyldighet av partenes samtykke til valg av gjeldende lovgivning skal avgjøres i henhold til følgende bestemmelser:
- a) Eksistensen til og gyldigheten av en avtale, eller noen bestemmelse i en avtale, er underlagt den lovgivning som ville få anvendelse under denne artikkel dersom avtalen eller bestemmelsen var gyldig.
- En part kan likevel, for å godtgjøre at vedkommende ikke har samtykket, påberope seg lovgivningen i den stat der han har sitt vanlige oppholdssted, dersom det av omstendighetene framgår at det ikke ville være rimelig å bestemme virkningen av vedkommendes atferd i henhold til den lovgivning som er angitt i denne bokstavs første ledd.
- b) En avtale som er inngått mellom personer som befinner seg, eller hvis fullmaktsinnehavere befinner seg, i samme stat på tidspunktet for inngåelsen, er formelt gyldig dersom den oppfyller formkravene i den lovgivning som i henhold til denne artikkel får anvendelse på avtalens materielle innhold, eller i den stat der avtalen er inngått.
- En avtale som er inngått mellom personer som befinner seg, eller hvis fullmakthavere befinner seg, i forskjellige land på tidspunktet for inngåelsen, er formelt gyldig dersom den oppfyller formkravene i den lovgivning som i henhold til denne artikkel får anvendelse på avtalens materielle innhold, eller lovgivningen i enhver av de stater der en av partene eller disses fullmaktsinnehavere befinner seg ved inngåelsen, eller i den stat der en av partene på det aktuelle tidspunkt hadde sitt vanlige oppholdssted.
- En ensidig erklæring som er tenkt å ha rettslig virkning vedrørende en eksisterende eller påtenkt avtale er formelt gyldig dersom den oppfyller formkravene i den lovgivning som i henhold til denne artikkel får anvendelse på avtalens materielle innhold, eller i lovgivningen til det land der handlingen ble utført, eller i det land der personen som utførte den på det aktuelle tidspunkt hadde sitt vanlige oppholdssted.
- Uavhengig av denne bokstavs første til tredje ledd er en avtale vedrørende en tinglig rettighet over fast eiendom eller forpaktning av fast eiendom underlagt formkravene i lovgivningen der eiendommen befinner seg, så sant denne fastsetter at:
- i) kravene skal etterkommes uansett hvilken stat avtalen inngås i og uansett hvilken lovgivning som får anvendelse på avtalen, og
- ii) kravene ikke kan fravikes ved avtale.
- c) Er en avtale inngått mellom personer som befinner seg i samme stat, kan en fysisk person som ville ha handleevne etter lovgivningen i dette landet, bare påberope seg manglende handleevne etter et annet lands lovgivning dersom den andre avtaleparten var eller burde vært klar over denne manglende handleevnen.
5. Dersom det er tale om en annen type forsikringsavtale enn den som omhandles i nr. 2, kan partene bare gjøre følgende lovvalg i henhold til nr. 3:
- a) lovgivningen i enhver avtalepart der risikoen befinner seg på tidspunktet for avtaleinngåelsen
- b) lovgivningen i det land der forsikringstakeren har sitt vanlige oppholdssted
- c) ved livsforsikring, lovgivningen i den avtalepart der forsikringstakeren er statsborger
- d) når det gjelder forsikringsavtaler som dekker risiko begrenset til begivenheter i en annen avtalepart enn der risikoen befinner seg, lovgivningen til den aktuelle avtaleparten

- e) dersom forsikringstakeren til en avtale som faller inn under dette nummer utøver kommersiell eller industriell aktivitet eller et liberalt yrke, og forsikringsavtalen dekker to eller flere risikoer knyttet til disse aktivitetene og som befinner seg i forskjellige avtaleparter, lovgivningen til enhver av de berørte avtalepartene eller til den stat der forsikringstakeren har sitt vanlige oppholdssted.

Dersom de avtaleparter det henvises til i dette nummers bokstav a), b) eller e) gir større frihet med hensyn til lovvalget for forsikringsavtalen, kan partene benytte seg av denne friheten.

Om partene ikke har avtalt hvilken lovgivning som får anvendelse i henhold til dette nummer, skal den aktuelle avtalen underlegges lovgivningen i den avtalepart der risikoen befinner seg på tidspunktet for avtaleinngåelsen.

6. Følgende supplerende bestemmelser skal gjelde for forsikringsavtaler som dekker risiko der avtaleparten pålegger at det inngås forsikring:

- a) Forsikringsavtalen oppfyller ikke forpliktelsen til å tegne forsikring dersom den ikke overholder de særlige bestemmelser for den aktuelle forsikringen som er fastsatt av den avtalepart som pålegger kravet. Ved motstrid mellom lovgivningen i den avtalepart der risikoen befinner seg og lovgivningen i den avtalepart som pålegger at det inngås forsikring, skal sistnevnte gjelde.

- b) Uavhengig av nr. 2 og 4 kan en avtalepart fastsette at forsikringsavtalen skal være underlagt lovgivningen i den avtalepart som pålegger at det inngås forsikring.

7. Med henblikk på nr. 4 tredje ledd og nr. 5 betraktes avtalen, dersom den dekker risikoer i mer enn én avtalepart, som å utgjøre flere avtaler som hver gjelder for bare én avtalepart.

8. Med henblikk på denne artikkel skal landet der risikoen befinner seg fastsettes i henhold til artikkel 13 nr. 13, og ved livsforsikring skal staten der risikoen befinner seg defineres som landet der forpliktelsen inngås i henhold til artikkel 13 nr. 14.”

- h) I vedlegg III(A) tilføyes følgende

”29) når det gjelder Republikken Island: ”Hlutafélag”,

30) når det gjelder Fyrstedømmet Liechtenstein: ”Aktiengesellschaft”, ”Europäische Gesellschaft (SE)”, ”Genossenschaft”, ”Europäische Genossenschaft (SCE)”,

31) når det gjelder Kongeriket Norge: ”Aksjeselskaper”, ”Gjensidige selskaper”.”

- i) I vedlegg III(B) tilføyes følgende:

”29) når det gjelder Republikken Island: ”Hlutafélag”,

30) når det gjelder Fyrstedømmet Liechtenstein: ”Aktiengesellschaft”, ”Europäische Gesellschaft (SE)”, ”Genossenschaft”, ”Europäische Genossenschaft (SCE)”,

31) når det gjelder Kongeriket Norge: ”Aksjeselskaper”, ”Gjensidige selskaper”.”

- j) I vedlegg III(C) tilføyes følgende:

”29) når det gjelder Republikken Island: ”Hlutafélag”,

30) når det gjelder Fyrstedømmet Liechtenstein: ”Aktiengesellschaft”, ”Europäische Gesellschaft (SE)”, ”Genossenschaft”, ”Europäische Genossenschaft (SCE)”,

31) når det gjelder Kongeriket Norge: ”Aksjeselskaper”, ”Gjensidige selskaper”.”

4. I nr. 31d (europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/41/EF) tilføyes følgende:

”, endret ved:

– **32009 L 0138:** Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF (EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1).”

5. Teksten i nr. 1a (rådsdirektiv 64/225/EØF), 2 (første rådsdirektiv 73/239/EØF), 3 (rådsdirektiv 73/240/EØF), 4 (rådsdirektiv 78/473/EØF), 5 (rådsdirektiv 84/641/EØF), 6 (rådsdirektiv 87/344/EØF), 7 (annet rådsdirektiv 88/357/EØF), 7a (rådsdirektiv 92/49/EØF), 7b (europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/68/EF), 12c (europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF) og 13a (europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/17/EF) oppheves med virkning fra 1. november 2012.

6. Teksten i nr. 11 (europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/83/EF) samt den dertil knyttede overskriften oppheves med virkning fra 1. november 2012.
7. Overskriftene ”iv) Tilsyn og regnskaper” og ”v) Annet” i kapittel I (Forsikring) skal med virkning fra 1. november 2012 lyde ”iii) Tilsyn og regnskaper” og ”iv) Annet” .

Artikkel 2

Teksten til direktiv 2009/138/EF på islandsk og norsk, som skal kunngjøres i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 3

Denne beslutning trer i kraft 2. juli 2011, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1(*).

Artikkel 4

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel, 1. juli 2011.

For EØS-komiteen

Kurt Jäger

Formann

(*) Forfatningsrettslige krav angitt.

Ensidig erklæring fra Liechtenstein**i forbindelse med beslutning nr. 78/2011 om innlemming av direktiv 2009/138/EF i avtalen**

”Fyrstedømmet Liechtenstein har i 1996 inngått en bilateral avtale med Sveits vedrørende direkte forsikring. På grunnlag av gjensidighet har avtalen som mål å regulere de vilkår som er nødvendige og tilstrekkelige for å gjøre forsikringsforetak med hovedkontor på en av avtalepartenes territorium i stand til å nyte godt av etablerings- og tjenestefrihet med henblikk på direkte forsikring innenfor territoriet til den annen avtalepart.”